

UAB „Domimaks“ rengiamo vėjo elektrinių išdėstymo specialiojo plano Panevėžio rajono savivaldybėje, Panevėžio seniūnijoje, Molainių ir Šilagalio kaimuose strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaita

(projekto pavadinimas)

2022 m. sausio 17 d. 10:00 val. nuotoliniu būdu

(<https://teams.live.com/meet/94410747097991>)

(viešo susirinkimo data, laikas, vieta)

VIEŠO SUSIRINKIMO, SKIRTO VISUOMENĖS SUSIPAŽINIMUI SU PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATASKAITA, PROTOKOLAS

Viešo susirinkimo pirmininkas	Ruslanas Mikolaitis UAB „Domimaks“ direktorius
Viešo susirinkimo sekretorius	Endrius Rolandas Aušra, strateginio pasekmių aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas, UAB „Pajūrio planai“ direktorius
Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas	UAB „Pajūrio planai“, Liepų g. 66, Klaipėda, tel. +370 698 08831, el.paštas: projektai@pajurioplanai.puslapiai.lt, direktorius Endrius Rolandas Aušra
Plano iniciatorius	UAB „Domimaks“, Panevėžio aplinkkelis 10, Šilagalio k., Panevėžio r. sav., . tel. +37045454014; el. paštas: info@dominari.lt., direktorius Ruslanas Mikolaitis
Dalyvauja	Dalyvių sąrašas pridedamas
Viešo susirinkimo pradžia	10:00 val.
Viešo susirinkimo pabaiga	12:00 val.

Viešo susirinkimo nuotoliniu būdu eiga

Viešame susirinkime dalyvavo planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus UAB „Domimaks“ atstovas Ruslanas Mikolaitis bei poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV) ataskaitos rengėjo UAB „Pajūrio planai“ atstovas Endrius Rolandas Aušra.

Susirinkime taip pat dalyvavo penki visuomenės atstovai – Gediminas Gylys, Jonas Adomavičius, Jonas Aužbikavičius, Dr. Jurgis Mažuolis, Jonas Akelis ir Panevėžio rajono savivaldybės administracijos atstovas Donatanas Malinauskas.

Susirinkimo pirmininkas UAB „Domimaks“ atstovas Ruslanas Mikolaitis, susirinkimo sekretorius UAB „Pajūrio planai“ atstovas Endrius Rolandas Aušra. Susirinkimą vedė susirinkimo sekretorius.

Pristatoma susirinkimo darbotvarkė:

- Susirinkimo dalyvių registracija užsiregistruojant dalyviams dalyvių sąrašė, nurodant vardą ir pavardę bei el.pašto adresą protokolui atsiųsti.
- Plano įgyvendinimo strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (SPAV) ataskaitos pristatymas.
- Iki susirinkimo pradžios raštu gautų klausimų, pastabų aptarimas.
- Dalyvių klausimai ir atsakymai, diskusijos.

SPAV ataskaitos pristatymas. Pristatymą vykdo Endrius Rolandas Aušra.

UAB „Domimaks“, būdamas planavimo iniciatoriumi rengia vėjo elektrinių išdėstymo specialųjį planą Panevėžio rajono savivaldybėje, Panevėžio seniūnijoje, Molainių ir Šilagalio kaimuose. Planavimo pagrindas – Panevėžio rajono savivaldybės tarybos 2020 m. balandžio 2 d. sprendimas Nr. T-91 „Dėl vėjo elektrinių išdėstymo Panevėžio rajono savivaldybės, Panevėžio seniūnijos, Molainių ir Šilagalio kaimuose, specialiojo plano rengimo“. Preliminarus planuojamos teritorijos plotas – 116 ha.

UAB „Domimaks“ nuosavybės teise valdomuose žemės sklypuose Molainių k. ir Šilagalio k., Panevėžio r. sav. planuoja įrengti ir eksploatuoti didesnės kaip 2 MW elektros galios vėjo elektrines.

Vėjo elektrinių modelis, skaičius ir jų išdėstymas priklauso nuo galimo poveikio aplinkai, kraštovaizdžiui bei gyvenamajai ir visuomeninei teritorijoms.

Rengiant vėjo elektrinių išdėstymo vietovės lygmens specialųjį planą ir jį įgyvendinus, numatoma pasiekti šiuos tikslus:

- suformuoti ilgalaikes savivaldybės vėjo elektrinių plėtros kryptis, siekiant užtikrinti saugų ir patikimą gaunamos elektros tiekimą mažiausiomis sąnaudomis bei neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai;

- parengti infrastruktūros specialųjį planą, skirtą vėjo elektrinių parko bei inžinerinių komunikacijų statybai;

- numatyti galimą vėjo elektrinių įtaką gamtinei ir gyvenamajai aplinkai bei kompensacines priemones jai sumažinti;

- numatyti priemones, užtikrinančias gamtos išteklių racionalų naudojimą, kraštovaizdžio tvarkymą, ekologinę pusiausvyrą, gamtinio karkaso formavimą, gamtos ir kultūros paveldo objektų išsaugojimą

Specialiuoju planu planuojamų žemės sklypų funkcinės zonos yra apibrėžtos Panevėžio apskrities teritorijos bendruoju planu ir nustatytos Panevėžio rajono savivaldybės teritorijos bendruoju planu.

Pagal Panevėžio apskrities bendrąjį (generalinį) planą, patvirtintą 2012 m. gruodžio 12 d. LR Vyriausybės nutarimu Nr. 1531, planuojami žemės sklypai yra aglomeruotos urbanizacijos ir intensyvios rekreacijos funkcinio prioriteto zonoje. Šis funkcinis prioritetas kompleksas apima Panevėžio miesto aglomeracijos zoną, kurioje numatomas gretimų gyvenamųjų vietovių ugdymas ir integruojantis poveikis. Šiame areale prioritetas teikiamas gyvenamųjų vietovių plėtros intensyvinimui. Šis funkcinis prioritetas kompleksas apima visą Panevėžio miesto savivaldybės teritoriją ir dešimtadalį Panevėžio rajono savivaldybės teritorijos. Tačiau, atsižvelgiant į Panevėžio rajono savivaldybės teritorijos bendrąjį planą, patvirtintą Panevėžio savivaldybės tarybos 2008 m. liepos 3 d. sprendimu Nr. T-154, planuojami žemės sklypai yra negyvenamųjų pastatų statybų plėtros zonoje

Rengiamas specialusis teritorijos planavimo dokumentas siejasi su Lietuvos Respublikos Nacionaline atsinaujinančių energijos išteklių plėtros strategija bei Lietuvos Respublikos Nacionaline energetinės nepriklausomybės strategija.

Nacionalinėje energetikos strategijoje numatytas aiškus tikslas – mažinti anglies dvideginio išmetimus, vystyti atsinaujinančių išteklių energetiką, svarbią vietą suteikiant vėjui, kuris šiandien yra švariausias ir pigiausias elektros energijos šaltinis.

Pagal Nacionalinę energetinės nepriklausomybės strategiją iki 2025 metų ne mažiau kaip 38 % Lietuvoje suvartojamos elektros energijos privalo būti pagaminta iš atsinaujinančių energijos išteklių ir sudaryti ne mažiau kaip 5 TWh. Vertinant technologijų vystymosi tendencijas prognozuojama, kad gaminant elektros energiją iš atsinaujinančių energijos išteklių, iš vėjo energijos galėtų būti gaminama ne mažiau kaip 50 % elektros energijos, iš saulės šviesos energijos – 20 %, iš biokuro energijos – 15 %, iš hidroenergijos – 12 %, o iš biudujų galėtų būti gaminama apie 3 % elektros energijos.

Alternatyviosios elektros energijos generavimui yra galios rezervas, kuris nurodytas Lietuvos Energetikos instituto 2017 m. vasario 6 d. parengtoje perspektyvinių vėjo elektrinių plėtrai teritorijų ir prijungimo prie elektros tinklų Lietuvoje galimybių studijoje. Visame Panevėžio rajone 110 kV elektros perdavimo linijoje yra 140 MW elektros galios rezervas, o greta planuojamos vietovės esančio 110 kV perdavimo tinklo pajėgumas apie 60 MW.

Specialiojo plano vietovė yra greta Panevėžio miesto aplinkkelio – magistralinio kelio A17, Molainių ir Šilagalio kaimų teritorijoje.

Vertinant teritorijos esamą būklę konstatuojama, kad planuojami žemės sklypai yra kitos paskirties, pramonės ir sandėliavimo, komercinės paskirties, inžinerinės infrastruktūros teritorijų naudojimo būdų. Vienas planuojamas žemės sklypas yra žemės ūkio paskirties.

Planuojamoje vietovėje yra pavienių gyvenamųjų namų teritorijų už 114 m vakarų kryptimi, 210 m šiaurės kryptimi ir gyvenamųjų namų grupių už 150 m rytų kryptimi nuo planuojamų žemės sklypų ribų. Taip pat prie planuojamos teritorijos pietinės dalies šliejasi viešbutis.

Greta planuojamos teritorijos artimojoje aplinkoje nėra saugomų gamtinių teritorijų ir „Natura 2000“ teritorijų. Artimiausios saugomos teritorijos – Krekenavos regioninis parkas už 6 km į pietvakarius, Žaliosios girios biosferos poligonas yra už 17 km į šiaurės rytus nuo planuojamos vietovės.

Greta planuojamos vietovės už 0,6 km į rytus yra du kultūros paveldo objektai – Baltijos kelio panevėžiečių pirmojo ir antrojo ženklų vietos. Kultūros vertybės vizualinės apsaugos zonos neturi, todėl planuojamos vėjo elektrinės įtakos vertybėms neturės.

Plano įgyvendinimo strateginis pasekmių aplinkai vertinimo (SPAV) analizė. Planavimo iniciatorius, teritorijų planavimo proceso inicijavimo sutartimi gavęs planavimo organizatoriaus teises ir pareigas, priima motyvuotą sprendimą atsižvelgti į subjektų pateiktas pastabas ir atlikti žemės sklypų vėjo elektrinių išdėstymo Panevėžio rajono savivaldybės, Panevėžio seniūnijoje, Molainių ir Šilagalio kaimuose specialiojo plano strateginį pasekmių aplinkai vertinimą.

Pateikiami priimto sprendimo motyvai:

- Atlikti strateginį pasekmių aplinkai vertinimą reikalauja Panevėžio rajono savivaldybės administracija, Aplinkos apsaugos agentūra ir Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba.
- Strateginiu pasekmių aplinkai vertinimu numatoma atlikti poveikio kraštovaizdžiui vertinimą, nustatant planuojamos ūkinės veiklos vystymo galimybes.

Specialiojo plano vietovės alternatyvų analizė. Panevėžio rajono savivaldybės taryba priėmė sprendimą pradėti rengti vietovės specialųjį planą, apribotą viena vieta, apimančia 13 vnt. žemės sklypų. Dėl šios priežasties galimi teritorijų planavimo dokumento sprendiniai ir jų alternatyvos tik planuojamoje vietovėje.

Planuojamoje vietovėje rengiami konkretūs atsinaujinančių išteklių energetikos plėtros sprendiniai – nuosavybės teise valdoma planuojama teritorija pritaikoma vėjo elektrinių statybai.

Vieta vėjo elektrinių statybai parenkama planavimo iniciatoriaus nurodytuose žemės sklypuose, atsižvelgiant į vėjo energetikos plėtrai palankius aplinkos (vietovės reljefo pobūdį, geomorfologinę sandarą, vėjo parametrus) ir infrastruktūros (galimybę prisijungti prie elektros ir kelių tinklų) komponentus bei atmetant teritorijas, kuriose vėjo elektrinių statyba negalima:

- saugomos teritorijos;
- nekilnojamojo kultūros paveldo vertybių teritorijos ir apsaugos zonos;
- esamos ir suplanuotos gyvenamos ir visuomeninės teritorijos;
- miškai;
- paviršiniai vandens telkiniai ir jų pakrančių apsaugos juostos.

Specialiojo plano technologinių alternatyvų analizė. SPAV ataskaitoje atlikta esamos aplinkos būklės, įskaitant planuojamus žemės sklypus bei aplinkines teritorijas analizė bei išnagrinėtos šios alternatyvos:

Nulinė alternatyva – esamos aplinkos būklės analizė ir galimi natūralūs pokyčiai, jeigu plano sprendiniai nebus įgyvendinami. Nevystant vėjo elektrinių parko būtų neįgyvendinti planavimo iniciatoriaus teisėti lūkesčiai ekstensyviai vystyti jam nuosavybės teise priklausančius žemės sklypus.

Plano sprendinių įgyvendinimo alternatyva. Atliekant plano sprendinių strateginį pasekmių aplinkai vertinimą išanalizuota keletas vėjo elektrinių technologinių bei išdėstymo planuojamose žemės sklypuose alternatyvų, kiekvienos alternatyvos atveju numatytos būtinos pasekmių aplinkai prevencijos ar mažinimo priemonės.

Išanalizuotos šios plano sprendinių įgyvendinimo alternatyvos:

I alternatyva: VE parke penkiuose žemės sklypuose įrengiamos penkios elektrinės;

II alternatyva: VE parke šešiuose žemės sklypuose įrengiamos septynios elektrinės;

III alternatyva: VE parke šešiuose žemės sklypuose įrengiamos devynios elektrinės.

Išanalizuotas vėjo elektrinių numatomų įrengti pagal technologines alternatyvas poveikis visuomenės sveikatai. Poveikį visuomenės sveikatai, įtaką gyvenamosiose teritorijose nuolat gyvenantiems žmonėms gali sukelti:

- Vėjo elektrinių eksploatacijos įtakojamas triukšmo lygis, jo sklaida;
- Šešėlių nuo besisukančios sparnuotės susidarymas.

SPAV ataskaitoje yra išanalizuoti trys vėjo elektrinių modeliai, tačiau triukšmo įvertinimui alternatyviose elektrinių įrengimo vietose pasirinktas modelis Nordex N 149 N 149/4.0-4.5, kuris gali įtakoti didžiausią triukšmą ir kurio bokštas yra žemiausias, o šešėlių mirgėjimo blogiausio scenarijaus įvertinimui panaudotos SG 5.X-170 modelio techninės - fizinės charakteristikos (didžiausias bokšto aukštis ir didžiausias rotorius skersmuo iš analizuotų modelių). Kiti modeliai taip pat gali būti naudojami ūkinėje veikloje, nes jų įtaka palyginamai mažesnė.

Prognozuojamo vėjo elektrinių sukeliama triukšmo analizė. Elektrinių generuojamas triukšmas priklauso nuo instaliuotos galios ir paros laike nesikeičia. Planuojamos ūkinės veiklos prognozuojamas

triukšmas vertinamas pagal HN 33:2011 reglamentuojamus didžiausius leidžiamus nakties triukšmo ribinius dydžius gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje.

Pagal gamintojų pateikiamą informaciją elektrinės gali dirbti su sumažintais triukšmo lygiais. Atsižvelgiant į tai, kad analizuojamos teritorijos gretimybėse yra gyvenamųjų namų ir visuomeninių teritorijų, siekiant užtikrinti veiklos atitikimą HN 33:2011 reikalavimams nakties metu numatoma mažinti pasirinktų elektrinių eksploatacinę galią, taip sumažinant skleidžiamo triukšmo lygį.

Planuojamos ūkinės veiklos triukšmo lygio prognozė. Siekiant išsiaiškinti planuojamų elektrinių triukšmo poveikio zonas atliktas matematinis susidarančių triukšmo lygių sklaidos modeliavimas. Triukšmo modeliavimas atliekamas WindPRO programa. Remiantis įvestaisiais triukšmo duomenimis, apskaičiuojamas planuojamų vėjo elektrinių triukšmo lygio pasiskirstymas bei nustatomas triukšmo lygis norimų koordinatų taškuose, nurodžius jautrias triukšmo poveikiui zonas. Pagal I technologinę alternatyvą eksploatuojamos penkios vėjo elektrinės veikdamos pilna galia neviršys triukšmo ribinių verčių. Vėjo elektrinių, eksploatuojamų pagal kitas dvi technologines alternatyvas, galias privaloma mažinti tam, kad neviršytų HN 31:2011 reikalaujamas triukšmo ribines vertes.

Prognozuojamo vėjo elektrinių sklaidžiamų šešėlių analizė. Vėjo elektrinės, kaip ir kiti aukšti statiniai arba medžiai, esant saulėtam orui, meta šešėlį ant gretimų objektų. Be to, arti vėjo elektrinių, galimas besisukančių sparnų keliamo šviesos mirgėjimo poveikis. Šešėliavimo poveikio vertinimui Lietuvoje sukurtų ir patvirtintų metodikų ar higienos normų nėra. Kaip leidžiamas šešėliavimo lygis yra priimtas Vokietijos Federacinės Respublikos standartų rekomenduojamos leistinos šešėliavimo poveikio normos. Šiuo metu tik Vokietijoje yra parengtos rekomendacijos ribinėms vertėms ir šešėlių modeliavimo sąlygoms (programinės įrangos WindPRO vartotojo instrukcija. 1 leidimas 2008 m. sausis).

Didžiausias leidžiamas šešėliavimo poveikis pagal minėtas normas yra:

- maksimaliai 30 valandų per metus;
- maksimaliai 30 minučių per dieną.

Apskaičiuota, kad eksploatuojant vėjo elektrines pagal visas technologines alternatyvas krentantys šešėliai darys įtaką gyvenamajai teritorijai, todėl būtinos šešėlio susidarymo mažinimo priemonės.

Priemonės šešėliavimo mažinimui. Vėjo elektrinėse bus įrengiamas šešėliavimo mažinimo (šešėlio stabdymo) mechanizmas, kurio tikslas yra sumažinti šešėlio mirgėjimą gyvenamoje aplinkoje. Ši sistema intensyviausios saulės valandomis stabdys sparnuočių sukimąsi ir leis eliminuoti šešėlių mirgėjimą gyvenamųjų sodybų teritorijose. Vėjo elektrinių gamintojai numato šešėliavimo mažinimo programos integravimą į elektrinių kontrolės sistemą. Trys šviesos sensoriai yra montuojami ant bokšto taip, kad galėtų nustatyti saulės šviesos intensyvumą ir kritimo kampą. Kontrolės sistema sustabdo rotorius sukimąsi, kai sensorių išmatuotos reikšmės viršija nurodytas reikšmes (parenkamas pagal vietovės hidrometeorologines sąlygas bei apskaičiuotas bandymų metu). Vėjo elektrinė automatiškai paleidžiama po to kai ne mažiau kaip 10 minučių apšvietimo sąlygos nebeleidžia susidaryti intensyviai šešėlių mirgėjimui. Tokiu būdu, artimose sodybose bus užtikrinama, kad šešėliavimo laikas neviršytų nustatytų 30 valandų per metus ir nedarytų neigiamo poveikio gyvenamosios aplinkos kokybei.

Teritorijų, kurios gali būti reikšmingai paveiktos, aplinkos charakteristikos. Nagrinėjamos teritorijos gretimybėje yra pavienės gyvenamosios teritorijos. Vėjo elektrinių techninės charakteristikos ir bokštų išdėstymas žemės sklypuose parinktas taip, kad sukeliama garso ir metamų šešėlių poveikio greta planuojamos teritorijos nuolat gyvenantiems gyventojams nebūtų. Vėjo elektrinių įrengimas gali daryti poveikį kraštovaizdžiui. Vėjo elektrinių plėtros teritorija atsižvelgiant į bendrąją Lietuvos kraštovaizdžio estetinę potencialą pagal vaizdingumą priskiriama mažo kraštovaizdžio vaizdingumo teritorijoms. Arti projektuojamų vėjo elektrinių nėra saugomų teritorijų. Mažiausias atstumas nuo kraštinės vėjo elektrinės iki saugomos teritorijos ribos – 5,8-7,5 km. Tokiu atstumu yra Upytės istorinis ir geomorfologinis bei Nevėžio vidurupio draustiniai (Krekenavos regioninio parko teritorija). Vėjo elektrinės gali daryti poveikį paukščių ir šikšnosparnių arialams. Taip pat arti vėjo elektrinių plėtros teritorijos nėra kultūros paveldo objektų, kuriems būtų reikšminga vėjo elektrinių vizualinė įtaka. Atokiau esantis Upytės, Tarnagalos piliakalnis su papilium, vad. Čičinsko kalnu nutolęs nuo projektuojamų vėjo elektrinių 6 km.

Poveikio kraštovaizdžiui metodinio ekspertinio vertinimo analizė. Vėjo elektrinių plėtros teritorija pagal Lietuvos kraštovaizdžio natūralumą priskiriama antropogenizuotam, intensyviai

urbanizuotam kraštovaizdžiui. Dalį teritorijos ir gretimųbių užima pramoninės ir sandėliavimo paskirties objektai (statiniai). Elektrinės planuojamos greta Panevėžio miesto, ekonominės plėtros zonoje. Lygiagrečiai Panevėžio aplinkkeliui. Miesto priemiesčiuose būdingose technogeninėse zonose kraštovaizdis dažniausiai nėra išraiškingas, vaizdingumas nedidelis. Kraštovaizdžio erdvinėje struktūroje raiškūs tik horizontalūs dominantai, netgi (žiūrint kompoziciškai) trūksta vertikalių akcentų. Vidutinis poveikis nustatytas arčiausiai esančioms gyvenvietėms: Liūdynei, Velželiui, Molainiams, Upytei. Nuo Panevėžio miesto gyvenamųjų teritorijų elektrinių matomumą ženkliai mažina želdinių masyvai, garažų, sandėliavimo paskirties statinių teritorijos. Atstumas iki arčiausių miesto gyvenamųjų teritorijų – 3-4 km. Atokiau, ar už didesnių miško masų esančioms gyvenvietėms (Nevėžis, Paliūniškis, Trakiškis, Ramygala, Miežiškiai, Krekenava) projektuojamų vėjo elektrinių poveikis bus neįžymus dėl esamų miškų masų ir stebėjimo atstumo (10-20 km). Įvertinus Krekenavos regioninio parko išsidėstymą, nustatyta, kad projektuojamos vėjo elektrinės gali būti reikšmingos šioms teritorijoms / regykloms: Upytės gyvenvietei ir piliakalniui, Krekenavos gyvenvietei ir apžvalgos bokšto regyklai. Pagal kraštovaizdžio estetinio rekreacinio vertinimo metodiką, planuojamos elektrinės nesumažins kraštovaizdžio vaizdingumo stebint nuo Upytės piliakalnio ir Krekenavos apžvalgos bokšto. Rezultatai įtakoja didelis stebėjimo atstumas (atitinkamai 6-8,2 ir 19,4-20,5 km), mažas teritorijų išraiškingumas. Pagal poveikio pobūdžio, vizualinio reikšmingumo ir kontrasto laipsnio nustatymo metodiką, stebint nuo Upytės piliakalnio elektrinės bus matomos kaip kraštovaizdžio akcentai, o nuo gyvenvietės – kaip kraštovaizdžio akcentai, subdominantės. Nuo Krekenavos apžvalgos bokšto elektrinės bus pastebimos esant geroms matomumo sąlygoms. Kontrasto laipsnis ir vizualinis reikšmingumas – neįžymūs. Stebint nuo Krekenavos gyvenvietės, elektrinės (esant geroms matomumo sąlygoms) gali būti pastebimos, tačiau dėl stebėjimo atstumo (19,5-20,5 km) poveikis tampa nebereikšmingu.

Suminio poveikio kraštovaizdžiui išvados. Greta projektuojamų elektrinių nėra kitų statytųjų planuojamų elektrinių. Tačiau yra rengiamas specialusis planas, pagal kurį potencialios vietos vėjo elektrinių plėtrai numatytos greta Raguvos gyvenvietės, bei tarp Raguvos gyvenvietės ir Panevėžio miesto. Mažiausias atstumas nuo projektuojamų elektrinių iki minimų teritorijų – 5-7,5 km. Specialiajame plane nėra numatyta konkrečių vietų kur vėjo elektrinės gali atsirasti. Minimas vėjo elektrines nuo specialiuoju planu numatomų potencialių vietų vizualiai skiria Daumėnų miško masyvas. Pateikiama vėjo elektrinių vizualizacija pagal fotofiksaciją nuo Upytės, Tarnagalos piliakalnio, vadinamu Čičinsko kalnu ir fotofiksaciją nuo Krekenavos apžvalgos bokšto.

Plano įgyvendinimo galimas poveikis paukščiams ir šikšnosparniams. Poveikio biologinei įvairovei (ypatingai paukščiams ir šikšnosparniams) atžvilgiu aktualiausia yra pirmosios kategorijos vėjo elektrinės (elektrinių parkai ir pavienės didelės galios elektrinės). Dėl VE veiklos daugiausiai žūva įprastų ir gausių paukščių rūšių individai, kurie peri, maitinasi arba perskrenda migracijų laikotarpiu per VE parkų teritorijas. Lietuvos ornitologų draugija su Pajūrio tyrimų ir planavimo institutu ir Lietuvos energetikos institutu 2015 m. parengė projektą – Vėjo energetikos plėtra ir biologinei įvairovei svarbios teritorijos (VENBIS). Vadovaujantis šio projekto duomenimis yra išanalizuotas planuojamos ūkinės veiklos vietos jautrumas paukščiams ir šikšnosparniams. Informacija apie dėl vėjo elektrinių veiklos žuvusių paukščių įvairovę ir gausumą 2010-2015 m. pateikiama diagramoje, kur nurodyta, kad labiausiai nuo vėjo elektrinių nukenčia dirvinis vieversys, nykštukas ir didžioji antis.

Paukščių žūtys priežasčių analizė. Dažniausios paukščių žuvimo priežastys Lietuvoje yra mažai tyrinėtos, todėl kol kas jas galima tik išvardinti, nepaisant kiekybinių parametru: atsitrenkimai į pastatų langus, elektros linijas, vėjo elektrines, taip pat susidūrimai su transporto priemonėmis, lėktuvais, medžioklė. Kitose pasaulio šalyse ši sritis tyrinėta išsamiau ir jau yra žinoma, kad vėjo elektrinių sukeltos paukščių žūtys tikrai nėra tokios dažnos kaip sukeltos kitų antropogeninių veiklų.

Paukščių perėjimo teritorijų analizė. Yra galima vėjo elektrinių įtaka paukščių perėjimo gausumui. Esančiuose vėjo elektrinių parkuose nustatyta, kad pusiau natūraliuose landšaftuose perintys paukščiai yra labiau jautrūs vėjo elektrinių atsiradimui ir linkę dažniau palikti vėjo elektrinių veiklai pasirinktas teritorijas negu paukščiai pasirenkantys intensyviai žmonių naudojamus laukus. Planuojama ūkinė veikla bus vykdoma intensyviai naudojamuose – agrarinei veiklai nuomos pagrindais naudojamuose žemės sklypuose. Planuojama vietovė yra mažai jautrioje perintiems paukščiams teritorijoje. Vietovė patenka į migruojantiems paukščiams vidutiniškai jautrias teritorijas.

Priemonės plano ar programos įgyvendinimo reikšmingoms neigiamoms pasekmėms aplinkai išvengti, sumažinti ar kompensuoti. Specialiuoju planu suplanuotose teritorijose vykdant planuojamą

ūkinę veiklą planuojamos ūkinės veiklos organizatorius privalės vykdyti šias įtaką aplinkai ir visuomenei mažinančias priemones:

- Vėjo elektrinėse būtina įrengti šešėliavimą stabdančius įrenginius tam, kad saulėtų dienų tam tikromis valandomis būtų stabdomas numatytųjų vėjo elektrinių rotorijų sukimasis, išvengiant šešėlių kritimo mirgėjimo greta esančiose gyvenamosiose teritorijose.

- Pasirenkant eksploatacijai vėjo elektrines būtina atsižvelgti į įrenginių eksploatacijos triukšmingumą. Būtina pasiekti, kad sukeliama triukšmo lygis neviršytų 106,1 dBA.

- Tam, kad padidinti besisukančių sparnuočių matomumą paukščiams ir sumažinti jų atsitrekinimą į įrenginius, rotorius sparnai turės spalvotas juostas.

- Siekiant nustatyti tikslesnę vėjo elektrinių įtaką paukščiams ir šikšnosparniams, planavimo iniciatorius įsipareigoja dvejus metus eksploatuojant elektrinių parką vykdyti perinčių ir migruojančių paukščių stebėjimus bei trejus metus po eksploatacijos pradžios – paukščių ir šikšnosparnių žuvimo dėl elektrinių veiklos tyrimus.

Planavimo iniciatoriaus sprendimas dėl ūkinės veiklos patvirtinus specialųjį planą:

- Vystyti ekonomiškai naudingą ir mažiausia aplinkines teritorijas įtakojančią vėjo elektrinių įrengimo 1 alternatyvą. Planuojant įrengti VE pagal kitas dvi išanalizuotas alternatyvas dėl tankesnio vėjo elektrinių išdėstymo ir didesnės suminės įtakos būtų būtinas eksploatacinės galios mažinimas.

- Pagal 1 alternatyvą penkios įrengtos analizuoto modelio vėjo elektrinės galės būti eksploatuojamos pilnos elektros galios pajėgumu ištisą parą, įtakojant ne didesnę kaip 106,1 dBA triukšmo lygį.

- Įdiegti vėjo elektrinių įtakojamo nepageidaujamo šešėlio susidarymo gyvenamosiose teritorijose mažinimo priemones.

- Siekiant nustatyti tikslesnę vėjo elektrinių įtaką paukščiams ir šikšnosparniams, įsipareigoja dvejus metus eksploatuojant elektrinių parką vykdyti perinčių ir migruojančių paukščių stebėjimus bei trejus metus po eksploatacijos pradžios – paukščių ir šikšnosparnių žuvimo dėl vėjo elektrinių veiklos tyrimus.

Specialiojo plano SPAV ataskaitos pristatymas baigtas.

Pranešama, kad iki viešo susirinkimo yra gautas Gedimino Gylio, gyvenančio Ryto g. 12, Panevėžys ir gyventojų bendruomenės centro „Šilagalys“ atstovo Jono Adomavičiaus, gyvenančio Nendrės g. 18, Šilagalys, Panevėžio r. sav. raštas su pastabomis ir pasiūlymais.

Atsakoma į pastabas pagal pateiktus klausimus.

1. Ataskaitoje blogai vertinamas garso silpnėjimo koeficientas pagal ISO 9613-2 standartą(3 priedas). Garso silpnėjimo koeficientas turi būti priimamas lygus 0 (Žr. Standarto ISO 9613-2 reikalavimus). Garsas slopinasi, tik esant pažeminiam sklydimui, hr atstumu nuo žemės. Garso šaltinio aukštis labai didelis ir slopinimas nevyks, arba vyks tik atskiruose mažose vietose.

Atsakydami į pastabą pažymime, kad ataskaitoje garso silpnėjimo koeficientas dėl žemės paviršiaus efekto pasirinktas pagal vyraujančią žemės paviršiaus dangą būtent taip, kaip tai numato ir rekomenduoja tarptautinis standartas ISO 9.613-2, kuriuo yra pagrįsta WindPRO programa (versija 3.3.294). Pasirinktas koeficientas – 0,7 todėl, kad analizuojamoje teritorijoje vyrauja žemės naudmenos: dirbama žemė, pievos, sodai (poringas, sugeriantis paviršius, koeficientas 1), tačiau dalis teritorijų yra padengtos kieta danga (privažiavimo keliai ir kt., atspindintis paviršius, koeficientas 0). Remiantis standartu bei programinės įrangos naudojimo vadovu, esant mišriam paviršiui koeficiento reikšmės pasirenkamos nuo 0 iki 1. Analizuojamai teritorijai priimtas mišraus paviršiaus slopinimo koeficientas 0,7 atsižvelgiant į tai, kad aplinkoje vyrauja porėtas paviršius, o kietų atspindinčių dangų yra mažiau nei 30 proc. viso analizuojamo ploto paviršiaus dangų.

Pateikiame WINDPRO skaičiavimo pavyzdį 2 priedas, net esant mažesnei turbina, 1000 m spinduliu (galimas didesnis garso lygis negu leidžiama pagal HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“.

Pažymime, kad pastaboje pateiktas VE triukšmo vertinimo Kanadoje rezultatų pavyzdys yra neteisingai traktuojamas. Pavyzdyje pasirinktas triukšmo skaičiavimo metodas nevertinant žemės sugerties koeficiento, kas pagal WindPro programinės įrangos gamintojo aprašymo vadovą, atitinką „labai kietą arba vandens paviršiaus dangą“, kitaip tariant triukšmas yra atspindimas. Tačiau net ir šiuo atveju Lnakties rodiklio 45 dBA izolinija nustatyta maždaug 500 m atstumu nuo vertintų VE, o prie artimiausio gyvenamo namo „A“ nustatytas triukšmo lygis sudarė tik 36,7 dBA.

Į galimą triukšmo ribinį diapazoną, papuola, daug visuomeninių, gyvenamųjų, rekreacinių objektų ir teritorijų, kur tokie objektai gali būti planuojami pagal teritorijų planavimo dokumentus. Šilagalio kultūros centre.

Sanitarinės apsaugos zoną (SAZ) galima nustatyti poveikio visuomenės sveikatai vertinimu (PVSV). Bet jei neatlikti PVSV, specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas reglamentuoja 440 m SAZ didesnės kaip 2 MW vėjo elektrinėms. Už reglamentuojamo SAZ poveikio nebus. LR HN 33:2011 reglamentuoja triukšmo ribines vertes, pagal kurias yra nustatomos ir registruojamos SAZ ribos, į kurias negali patekti esami ir planuojami gyvenamosios ir visuomeninės paskirties pastatai. SPAV ataskaitoje nustatyta triukšmo ribinės vertės (45 dBA nakties RV) izolinija, priklausomai nuo vertintų alternatyvų, susidaro 99–310 m atstumu nuo suplanuotų VE vietų. Rengiant specialųjį planą yra atsižvelgta į greta suplanuotas teritorijas. PVSV nustatius SAZ ribas bus būtinas įtakojamų teritorijų valdytojų sutikimai, jiems kompensuojant nustatyta tvarka. Šiame atstume nėra visuomeninės, rekreacinės ar gyvenamosios paskirties statinių bei teritorijų, kuriuose tokie statiniai gali būti planuojami. Esama daugumos žemės sklypų žemės paskirtis – žemės ūkio. Atstumas iki specialiaisiais teritorijų planavimo dokumentais planuojamų teritorijų (kaimo plėtros žemėtvarkos projektas ūkininko sodybos vietai parinkti – 425 m. Nuo artimiausios VE vietos iki Šilagalio kultūros centro yra daugiau nei 830 m atstumas, todėl planuojamos VE neigiamų pasekmių šiam kultūros centrai neturės. Pradėjus VE parko eksploataciją tikėtinas teigiamas poveikis socialinei-ekonominei aplinkai dėl numatomų investicijų, mokamų žemės mokesčių bei galimos paramos vietos bendruomenėms. Taip pat būtų apstabdoma planavimo iniciatoriaus pramonės plėtra kitos paskirties žemės sklypuose.

2. Vertinama nedidžiausių garso lygi kelianti įranga (kuo didesnė sparnuotė (vertinama 149 m, NORDEX, SIEMENS gali būti 170 m), tuo didesnis garso lygis). Esant 149 m sparnuotės skersmeniui apskritimo ilgis 468 m, pagal gamintojo instrukciją (4 priedas), galimi apsisukimai 6,24-12.24 kartai per minutę. Galimas sparnuotės galo greitis 49-96 m/s (176-346 km/h). Prie tokių greičių sparnuotės skleidžiamas triukšmas viršija visus įmanomus leidžiamus triukšmo lygius, net veikiant minimaliu režimu. Garso šaltinis labai aukštai ir garso šaltinis didelis, garso šaltinio skleidžiamas triukšmas milžiniškas. Čia kaip lenktyninė trasa 150 m aukštyje.

Apsisukimai priklauso nuo vėjo greičio, o kai vėjo greitis leidžia išvystyti 12,24 kartų per minutę apsisukimus, vėjo sukeliamas triukšmas gali užgožti vėjo elektrinės sukeliamą triukšmą. Pažymėtina, kad pastabos 4 priede pridėtas kitokio VE modelio nei analizuojamas SPAV etape VE modelis specifikacija. SPAV ataskaitoje, vadovaujantis VE gamintojų pateikiamais duomenimis, nurodytas VE sukeliamas triukšmo lygis (106,1 dB), kurio sklaida įvertinta specializuota VE triukšmo sklaidos modeliavimo įranga. Pažymėtina, kad VE pasaulyje nėra nauji elektros gamybos įrenginiai ir jų skleidžiamas triukšmas gali būti išmatuojamas. Įrengus planuojamos VE jų triukšmas taip pat bus išmatuotas tam, kad įsitikinti kad sukeliama triukšmo lygiai už sanitarinių apsaugos zonos ribų (kurios bus nustatomos vėlesniame projekto vystymo etape) neviršija Lietuvos higienos normoje HN33:2011 nustatytų triukšmo RV.

3. Reikalinga pateikti skaičiavimus ne tik ekvivalentinio garso slėgio (vidutinio), bet ir maksimalaus garso slėgio lygio, garso šaltinis juda. Garsą skleidžia sparnuotė.

Pažymime, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimo Nr. 967 dėl planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo patvirtintu planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašu atliekamo strateginis pasekmių aplinkai vertinimo vienas iš tikslų yra nustatyti, apibūdinti ir įvertinti galimas reikšmingas plano įgyvendinimo pasekmes aplinkai. Vadovaujantis 2019 metais LR AM parengtu „Poveikio aplinkai vertinimo ir atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo procesų aiškinamuoju vadovu“ (4.2 punktas, 12 paveikslas) pažymėtina, kad SPAV dažniausiai pasižymi dideliu vertinimo neapibrėžtumu, mažu detalumu ir mažu kokybiniu pasekmių prognozavimu ir įvertinimu. Atsižvelgiant į šiuos apibrėžimus SPAV ataskaitoje nėra privaloma vertinimo net ir ekvivalentinio triukšmo lygio, tačiau šis vertinimas pateikiamas kaip iliustruojantis galimo triukšmo poveikio mastą. Detaliau triukšmas bus vertinamas vėlesniuose projekto vystymo etapuose atliekant poveikio aplinkai ir/arba poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procedūras, kuomet taikomi kiekybiniai vertinimo metodai. Taipogi pažymėtina, kad vadovaujantis LR higienos norma HN33:2011 prognozuojamas planuojamos ūkinės veiklos triukšmas vertinamas pagal ekvivalentinį garso slėgio lygį arba pagal L_{dvn} , L_{dienos} , L_{vakaro} ir $L_{nakties}$ triukšmo rodiklius, kas ir yra atlikta parengtoje SPAV ataskaitoje.

Nepritariame kraštovaizdžio vertinimo ataskaitoje, ataskaitoje visiškai nėra duomenų, kaip atrodys planuojami objektai aplinkoje. Kaip galima vertinti, tai kas nepavaizduota, nėra jokių vizualizacijų. Tituliniame lape, pateikiama nuotrauka net ne Panevėžio apylinkių, arba bent jau sunku pasakyti iš kurio taško, pagal vėjo elektrinių dydi, galimas taškas iš 10 km spindulio.

Poveikio kraštovaizdžiui vertinimą atliko kraštovaizdžio architektas, docentas, mokslų daktaras Jonas Abromas. Vertinimo ekspertas profesorius, mokslų daktaras Petras Grecevičius. Išvadas dėl poveikio kraštovaizdžiui vertinimo ir vertinimo kokybės gali padaryti tinkamą išsilavinimą turintis kraštovaizdžio vertinimo specialistas, kuris nurodytų nepritarimo motyvus. Tituliniame lape esanti neįtikusi nuotrauka negali būti priežastimi ir motyvu nepritarioti poveikio kraštovaizdžio vertinimui. Vėjo elektrinių vizualizacijos pateiktos poveikio kraštovaizdžio vertinimo ataskaitos 3.2. papunktyje. Poveikio kraštovaizdžiui vertinimo ataskaitos apimtis nustatė Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos.

Išsamus atsakymas į pastabas bus pateiktas raštu.

Pradedama klausimų ir diskusijos stadija.

Gediminas Gyls nurodo, kad apskaičiuojant triukšmą blogai priimtas žemės faktorius. Vėjo elektrinių gamintojo aprašymuose vienareikšmiškai parašyta kaip turi būti priimtas žemės faktorius – kai duomenys suvedami rankiniu būdu turima imti 0. Jei įvedinėjama ne rankiniu būdu galima užduoti žemės faktorių, bet programoje jis bus įvertintas 0. ISO skaičiavimuose aiškiai nurodyta koks turi būti žemės faktorius. Skaičiavimuose visiškai neįvertinta ekranizacija nuo pastatų. Su skaičiavimais nesutinkame, pagal ISO standartą, kai skaičiuojami kartografiniai garso sklaidos duomenys, SAZ turėtų būti 1-2 km spindulio. Standarte skaičiuojama taip kaip numatoma higienos normoje. Manome, kad 500 m spinduliu bus netoleruotinas triukšmo poveikis. Vieno kilometro atstumu bus galima vykdyti pramoninę veiklą, o už 1,5 km galės gyventi žmonės. Yra daug užsienio pavyzdžių kur yra daug mažesnio galingumo ir dydžio vėjo elektrinės statomos visiškai aplytose dykynėse, kur žemės ūkis yra menkavertis. Po tokiomis vėjo jėgainėmis negalima vystyti žemės ūkio nes po jomis pasidaro ekologinė katastrofa, nes ten bitės negali apdulinti augalų. Tokių statinių žemyninėje Lietuvos dalyje sunku įsivaizduoti. Čia galėtų būti tik prie Ignalinos atominės elektrinės. Pagal standartą turi būti matuojamas garsas, kuris matuojamas prie 5 m/s vėjo greičio. Tai net prie tokio vėjo greičio visame Šilagalio kaime bus viršytos ribinės triukšmo vertės. Operatoriai turės reguliuoti elektrinių galingumus kas atrodo nepatikima. UAB „Domimaks“ turėtų galvoti kodėl ketina pastatyti vėjo elektrines virš savo galvų. Šilagalio bendruomenė nėra prieš vėjo elektrines, bet nesuprantamas jų dydis ir mastas, garso sklaida. Neaišku kodėl pristatymo metu buvo traktuojama, kad negalima statyti prie esamų pastatų. Manau, kad galima, nes turiu tokių pavyzdžių su maža vėjo elektrine numatoma statyti prie pastato. SPAV ataskaitoje neteisingai nurodyti atstumai iki gyvenamųjų pastatų. Nenurodomas atstumas iki Ramygalos gatvės 260 gyvenamojo namo. Neatsižvelgiama į aplinkkelio specialiuoju planu suplanuotas gyvenamąsias teritorijas. Vėjo elektrinių poveikis įtakos perspektyvines gyvenamas teritorijas. Pažeidžiami žemės naudotojų interesai. Tada reikia koreguoti intensyvios plėtros specialųjį planą, net ir atsižvelgiant į pateiktą, mums nepriimtą triukšmo skaičiavimą. Taip pat neminimas UAB „Domimaks“ žemės sklypas, kurio paskirtis pakeista, bet ten pagal intensyvios plėtros specialųjį planą numatyta gyvenamoji teritorija. Pasiėkė žinia, kad ten daromas poveikio aplinkai vertinimas dėl poliuretano. Gamyklos. Reikia viską kompleksiskai įvertinti – kokią turės įtaką garsui. Dėl vėjo malūnų manoma, kad įmanoma juos vystyti šioje vietovėje, tik reikėtų apsvarstyti mastą, įsivertinti teisingus skaičiavimus, pasiremti pavyzdžiais. Šiuo metu tokio dydžio vėjo elektrinių tikrai nėra įjungta nei viena. Manoma, kad jų jungti nebus galima kol nebus išskeldinti aplinkiniai žmonės. Yra strateginis tikslas gauti Lietuvai energijos, bet visuomenė turi žinoti koku mastu tai bus įgyvendinama. Man kaip visuomenės nariui tai yra baisu.

E.R. Aušra komentuoja, kad minėta užsienio šalių praktika ar pavyzdys, kur 1-2 km negali būti gyvenama neatitinka šiandien galiojančio specialiuoju žemės naudojimo sąlygų įstatymui, kur nurodyta, kad virš 2 MW galios elektrinėms taikytina 440 m SAZ, kai ji nesumažinama PVSV rengimu.

Gediminas Gyls komentuoja, kad tas 440 m skaičius yra nesugalvotas, o pagrįstas skaičiavimais.

E.R. Aušra pritaria, kad įstatyme nurodytas SAZ dydis yra pagrįstas. Taip pat nurodo, kad minėtos mažosios vėjo elektrinės gali daryti didesnę už didelių vėjo elektrinių triukšmo įtaką, nes mažųjų elektrinių triukšmo šaltinis yra žemai ir rotorius apsisukimų skaičius didesnis. Pilnas poveikio vertinimas bus atliktas atliekant poveikio aplinkai vertinimo procedūras. Neatmetama, kad vieną ar

daugiau vėjo elektrinių dėl įvairių priežasčių – nesutarimo dėl kompensavimo už poveikį, žemės valdytojų nesutikimo, nebus statomos. Specialiojo plano ir SPAV rengimo etape nėra privaloma prašyti sutikimo, nes tai planavimo etapas, bet ne planuojamos ūkinės veiklos vertinimas.

Gediminas Gylys komentuoja, kad tuo atveju jei teisingai rodomos poveikio zonos, reikia išplėsti specialiojo plano ribas, nes tose teritorijose nebus galima planuoti gyvenamųjų teritorijų.

Donatanas Malinauskas nurodo, kad Gedimino pastabos dėl specialiojo plano yra teisingos, nes SPAV rengėjai remiasi bendruoju planu, bet reikia papildyti, kad aplinkkelio specialusis planas 2021 m. rugpjūčio mėn. tarybos sprendimu buvo integruotas į bendrąjį planą ir yra jo sudedamoji dalis, patikslinanti jo sprendinius, todėl iškarpa reikia rodyti ne iš bendrojo plano, bet iš aplinkkelio specialiojo plano. Prie Šilagalio net sumažintas SAZ patenka į gyvenamųjų namų plėtros teritoriją. Todėl yra prieštaravimas. Kiek žinoma vėjo elektrinių specialiojo plano sprendiniai dar nėra derinti architektūros skyriuje.

E.R. Aušra atsako, kad SPAV ataskaita ir specialusis planas bus derinamas institucijose.

Donatanas Malinauskas klausia ar bus derinama su Panevėžio rajono savivaldybės administracija.

E.R. Aušra atsako, kad derintojų sąrašas yra Panevėžio rajono savivaldybės administracija.

Donatanas Malinauskas klausia, kodėl rašoma, kad vykdomas viešas visuomenės supažindinimas su specialiuoju planu ir SPAV ataskaita, bet svarstome tik SPAV atskaitą

E.R. Aušra atsako, kad šiuo metu pristatoma SPAV ataskaita, o specialusis planas bus viešinamas suderinus ir pritarus SPAV ataskaitai. SPAV ataskaita yra neatsiejama plano dalis, nes tai yra plano įgyvendinimo pasekmių aplinkai vertinimas. Specialusis planas šiuo metu nėra viešinamas ir svarstomas. Po SPAV ataskaitos viešo svarstymo gali kisti specialiojo plano sprendiniai.

Donatanas Malinauskas nurodo, kad reikia atidžiai įvertinti ar nebus prieštaravimų aplinkkelio specialiojo plano sprendiniams.

Dr. Jurgis Mažuolis klausia prie kokio vėjo greičio pasiekiami 106 dB(A)?

E.R. Aušra atsako, kad prie 10 m/s vėjo greičio.

Dr. Jurgis Mažuolis klausia kaip ketinama nustatyti faktinį triukšmo lygį?

E.R. Aušra atsako, kad matavimai būtų atliekami gyvenamojoje ir visuomeninėse teritorijose ir ant SAZ ribų, už kurios negali viršyti gyvenamosios zonos ribinės nakties triukšmo vertės – 45 dB(A). Matavimus vykdys atestuotos laboratorijos. Taip pat yra foninis triukšmas.

Dr. Jurgis Mažuolis komentuoja, kad akredituotos laboratorijos matuoja garso lygį esant vėjo greičiui iki 5 m/s. Jei neturime laboratorijų kurios gali išmatuoti triukšmą esant didesniai kaip 5 m/s vėjo greičiui.

E.R. Aušra atsako, kad klausimas naujas ir negalima išsamiai atsakyti, nes čia yra ne SAZ ribos svarstymas, o planavimas. Triukšmo matavimo galimybės gali būti susijusios su foniniu triukšmu, kuris įtakoja matavimo rezultatus, esant didesniai kaip 5 m/s vėjo greičiui. Tačiau galima matuoti triukšmą prie 10 m/s nutraukus vėjo elektrinių darbą ir išmatuoti esamą foninį triukšmą, o vėliau išmatuoti bendrą triukšmą veikiant vėjo elektrinėms. Triukšmo skirtumas parodys vėjo elektrinių įtaką triukšmu.

Dr. Jurgis Mažuolis komentuoja, kad yra ne tik HN 33:2011, bet ir HN 30:2009 apie infragarsą ir žemo dažnio garsus. Ar modeliuojate šį triukšmą ar atsižvelgiate į tą higienos normą.

E.R. Aušra atsako, kad šiuo metu nėra rengiamas PVSV SAZ zonos ribų nustatymui. Tai bus atliekam per poveikio aplinkai vertinimo, PVSV procedūras.

Gediminas Gylys komentuoja, kad šiuo planavimo metu turime įsivertinti aplinkines teritorijas kaip prašoma savivaldybės programoje. Neįsivertinus negalėsime vystyti aplinkinių teritorijų. Tikimasi, kad derintojai atsižvelgs į pateiktą vertinimą.

E.R. Aušra atsako, kad specialiuoju planu analizuojama ir planuojama teritorija kur pagal tarybos sprendimą būtų galima vystyti vėjo elektrinių parką, bet techniniai sprendimai dėl vėjo elektrinių skaičiaus, jų galios, bokštų aukščių nėra privalomi ir vėjo elektrinės gali būti statomos ne visoje suplanuotoje teritorijoje.

Gediminas Gylys komentuoja, kad išsianalizavus parametrus gal ir būtų galimybė statyti kelias vėjo elektrines (VE2, VE3, VE6 gal VE4) prie UAB „Domimaks“ įmonės teritorijos. Kliūna VE1 ir VE5. Tam tikrose jautriose vietose turi būti įrengti davikliai ir stebimi tam tikri parametrai. Šioje SPAV ataskaitoje kaip prevencinė priemonė reikia numatyti kaip prevencinę priemonę - tokių stebėjimo daviklių įdiegimą. Vėlesniuose etapuose PAV ar PVSV turi būti pateikti daviklių techniniai parametrai. Pagal daviklių matavimo duomenis būtų valdomas vėjo elektrinių išjungimas. Rezultatai turi būti vieši.

Pristatant ataskaitą dėl poveikio paukščiams buvo atsižvelgta tik į vėjo elektrinių įtakojamą paukščių žūtį, tačiau neįvertinti aukštų bokštų >55 m, įvairių bokštų įtakojamas paukščių žūtis. Susumavus poveikį vėjo elektrinių įtaka paukščių žūčiai ženkliai padidės. Taip pat čia vyksta paukščių migracija ir vėjo elektrinės bus kliūtimi.

E.R. Aušra komentuoja, kad paukščiai geriau pastebi vizualines priemones, kurios bus ant bokštų ir sparnuotės. Tos priemonės sumažina paukščių atsitrekinimą. Statistikoje nurodytas bokštas yra stacionarus mažiau paukščiams pastebimas objektas, todėl atsitrekinimai statiškai yra dažnesni.

Gediminas Gyls klausia, ar esate pastatę bent vieną vėjo elektrinę.

E.R. Aušra atsako, kad yra suplanuota daug vėjo elektrinių Pagėgių savivaldybėje. Ten dėl ornitologų draugijos atstovės teigimu dėl pasikartojančių paukščių žūčių tam tikru laikotarpiu buvo sustabdytas vėjo elektrinės veikimas.

Gediminas Gyls nurodo, kad atsiųs savo surinktą informaciją apie vėjo elektrinių triukšmo skaičiavimą, priimant žemės faktorių lygų 0. Įvertinus skaičiavimus galima nustatyti vietą teritorijoje, kur gali atsirasti vėjo elektrinės Šilgalio kaime.

SPAV ataskaitos viešas svarstymas baigtas.

Visuomenės supažindinimas yra protokoluojamas, protokolo projektas bus viešinamas UAB „Pajūrio planai“ interneto puslapyje ir tiekiamas dalyviams el. paštu.

Visuomenė po viešo svarstymo turi teisę teikti pasiūlymus dėl protokolo.

Pasiūlymus dėl SPAV ataskaitos raštu pateikusiems asmenims protokolo projektas bus pateiktas el. paštu.

Į pastabas ir pasiūlymus, gautus iki viešo svarstymo bus atsakyta raštu.

Po viešo svarstymo SPAV ataskaita bus teikiama vertinimo subjektams išvadų gavimui ir planavimo organizatoriaus sprendimo priėmimui.

Nutarta: Viešą susirinkimą baigti. SPAV ataskaitą su susirinkimo protokolu skelbti SPAV rengėjo tinklapyje.

Viešo susirinkimo pabaiga 12:00 val.

Priedama:

1. Viešo susirinkimo dalyvių sąrašas.
2. Viešo susirinkimo garso įrašas.

Viešo susirinkimo pirmininkas
(*pareigos*)

(*parašas*)

Ruslanas Mikolaitis
(*vardas, pavardė*)

Viešo susirinkimo sekretorius
(*pareigos*)

(*parašas*)

Endrius Rolandas Aušra
(*vardas, pavardė*)

Protokolas parašytas 2022-01-21